

MEDITATIE

“Ga heen tot mijn broeders”

“Ga heen tot Mijn broeders, en zeg tegen hen : vlk vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, tot Mijn God en uw God.”

Johannes 20 : 17b.

Uit een preek gehouden voor de keurvorstelijke familie van Saksen, op de tweede paasdag, 22 april 1538, in de Slotkerk te Wittenberg.

(...) Wanneer u in uw kamertje gaat en met uw gebed begint, dan is het goed dat u uzelf eerst beproeft en onderzoekt. Dan moet u daar het woordje ‘Vader’ maar eens overdenken en op een weegschaaltje leggen; lieve ziel, wat bidt u toch? Wat zegt nu uw hart daarop? Houdt u ook werkelijk God voor uw Vader en uzelf voor Zijn lieve kind? O nee, eerlijk gezegd, spreekt het hart, ik weet het niet; hoe kan ik mij zoiets groots en heerlijks toe-eigenen? Wel, lieve ziel, waarom zou u dit gebed, waarbij uw mond God ‘Vader’ noemt en uw hart zichzelf en God in Zijn Woord van leugen beschuldigt, dan niet nalaten?

Nee, dat mag niet! Kunt u niet veel beter uw zwakheid belijden: Ik noem U wel ‘Vader’ en moet U ook zo noemen volgens Uw Woord en gebod, maar ik ben helaas bang dat mijn hart mij bedriegt. En dat zou nog niet het ergste zijn, dat ik mijzelf bedroog, als ik dan U ook maar niet van leugen beschuldigde.

Help mij toch, lieve Heere en Vader, dat ik U toch niet tot leugenaar maak. Want ik kan ook voor mijzelf geen leugenaar worden, of ik moet eerst U tot leugenaar gemaakt hebben [door mijn ongelof]. Daarom, hoewel ik wel voel en merk dat ik helaas niet met mijn hele hart ‘Vader’ kan zeggen, wil ik het toch proberen te doen, net als een pasgeboren kindje dat naar de moederborst zoekt.

Kan ik het niet genoeg geloven, dan wil ik het toch niet gelogen laten zijn en helemaal ontkennen. En hoewel ik niet weet hoe ik het op de goede manier moet doen, wil ik toch niet het tegendeel zeggen en Christus níét voor mijn Broeder en U níét voor mijn Vader houden, maar voor mijn vijand en beul.

Laat mij toch alle dagen de letters ‘Vader’ spellen, totdat ik het ‘Onze Vader’ en deze woorden van Christus gelovig leer nazeggen, zo goed of kwaad als het kan. O God, geef dat het, al is het gestameld en gestotterd of gebrabbeld, dat ik U toch – hoe gebrekkig het ook mag gaan – ‘Vader’ mag noemen.”

Maarten Luther

Kracht en sterkte (1)

‘Hij geeft de vermoeide kracht en Hij vernieuwt de sterkte degene, die geen krachten heeft. De jongen zullen moe en mat worden, en de jongelingen zullen gewiselijk vallen, maar die de Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen, zij zullen opvaren met vleugelen gelijk de arenden, zij zullen lopen en niet moe worden, zij zullen wandelen en niet mat worden’. Jesaja 40:29-31

De weergave in de oudere Statenvertaling is voor deze tekst zeer aan te bevelen, omdat de dynamiek en de beweging van wat hier wordt bedoeld daarin het beste uitkomt. Bij Jesaja 40 begint wat genoemd wordt het troostboek van de profeet. Een complete apotheek van liefdevolle woorden die onze zieke harten genezen bevat dit troostboek. Geen wonder dat men dit gedeelte van het O.T. ook wel als het ‘Vijfde evangelie’ betitelt. Het gaat m.n. over de Knecht des Heeren, waarmee ook wel Israël bedoeld

Uit de inhoud

Nabetrachting op Pasen. Zo zou je de artikelen in dit nummer kunnen samenvatten. Dat omvat allerlei aspecten van Pasen: de boodschap van dit heilsfeit, verschijning van Jezus’ opstanding, zekerheid kennen dankzij Pasen, de blijvende troost door Pasen, e.d. Het Paasfeest was in de oude kerk het belangrijkste feest. En dat is in feite nog het geval. Want indien Christus niet was opgewekt....Veel heil en zegen bij het lezen toegewenst!

Ds. J.P. Boiten

wordt, maar vooral Jezus Christus, van wie in Jes. 53 staat geschreven: ‘Onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, ons leed heeft Hij gedragen. De Heere heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen. Als een lam werd Hij ter slachting geleid’.

Maar dit ‘vijfde evangelie’ begint in Jes. 40:1 met het onvergetelijke woord dat je bijna niet met droge ogen kunt lezen: ‘Troost, troost Mijn volk, zegt uw God’. Prof. K.H. Miskotte zei in het midden van de vorige eeuw (zijn werk wordt door veel predikanten nog altijd gelezen): ‘Dat is gek voor een god’. Hij bedoelde: ‘Al de goden die wij maken en verzinnen en van wie wij denken dat ze ons gelukkig maken, plukken ons kaal en kleden ons uit, maar de God van Israël is de God die niet op de wol van de schapen uit is, maar die tegen Zijn knechten spreekt, ook vandaag nog: ‘Troost, troost Mijn volk!’ Over onze hoop gaat dit en over onze verwachting. Een van de mooiste woorden van de wereld is het woord ‘Hoop’. In allerlei verbanden en in verschillende omstandigheden spreken wij van de hoop. De ogen van de mensen gaan glanzen als dat woord wordt genoemd. Wij zeggen ‘Hoop doet leven’, en ‘Zolang er leven is, is er hoop’. De zieke voor het raam hoopt weer te genezen. Een jong meisje hoopt haar lieve prins te vinden en eens te gaan trouwen. En een vader en moeder hopen dat hun kind niet eenzaam, maar gelukkig zal zijn. Wie nergens meer op hoopt en niets meer verwacht, leeft al bijna niet meer.

Israël in de ballingschap zag het niet meer zitten. Israël dacht: ‘Mijn recht gaat aan God voorbij. Hij heeft ons vergeten. Zou Hij ooit nog wel weer naar ons omzien? Het duurt al zo lang. Zijn wij niet het verloren postje van

de geschiedenis geworden?’

Maar God is Israël goedgezind gebleven. Ook toen Israël dat niet zag en zo moedeloos was.

‘Waarom zegt u dan Jakob, en spreekt u, Israël: Mijn weg is voor de Heere verborgen en mijn recht gaat aan God voorbij? Dat moet u niet zeggen. Want heb Ik niet voor u getekend? Voor Mijn rekening leeft u, Ik trek Mij uw lot aan. U zit er over in hoe het met uw leven en met de geschiedenis gaan zal, maar u hoeft er niet over in te zitten. Wees maar stil. God, de Schepper van de einden der aarde wordt niet moe en niet mat. Waar je ook woont, God is daar. Er is geen doorgronding van Zijn inzicht’. Heel de kreunende aarde is omvangen door God. Hij houdt ook ons omvangen. Hij kent onze naam. De dag van onze geboorte weet Hij en het uur van ons sterven. De Eerste is Hij en de Laatste. ‘Gij bezet mij van achteren en van voren’. Hij bestuurt de wereld en de sterren. Zou Hij ook niet ons leven dragen? In vers 31 worden er drie in betekenis en troost opklimmende dingen genoemd: 1. Zij zullen opvaren met vleugelen. 2. Zij zullen lopen en niet moe worden. En 3. Zij zullen wandelen en niet mat worden. Als je er wat dieper op doordent, lijkt het juist omgekeerd. Het lijkt een aflopende reeks. Het lijkt steeds minder te worden. Opvaren, lopen, wandelen. Je kunt ook zeggen: ‘De opgang, de neergang en de doorgang’. Maar al lijkt dat een rijtje van ‘minder worden’, het is een opklimmende reeks. Opvaren, lopen, wandelen. Dat ‘Opvaren’ is al iets geweldigs, maar dat ‘Lopen’, dat volhardend doorgaan, is iets nog groters, en dat ‘Wandelen’ is het geloof optima forma. Dat is als het over het geloof gaat het hoogste. ‘De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen; maar die de Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen, zij zullen opvaren met vleugels zoals de arenden’.

Jongelingen, sterke en gespierde jongens en hun levenslustige meisjes. Dat zijn de jonge mensen in hun levensvitaliteit. ‘Laat maar, dat doe ik wel even’, zegt een jong mens.

Maar ook jonge, frisse, sterke mensen zijn ‘maar’ mensen, en dus kwetsbaar.

Wat Jesaja hier zegt is nogal kritisch tegenover de krachtpatser, de macho, die het denkt zonder God wel te ‘maken’ en voor wie in zijn jonge jaren zijn Heere niet zoekt. Maar dat is wat anders dan dat we de jonge mensen niet een vrolijk leven gunnen. Geniet maar van de lichte, sprankelende dingen van het leven. Tekenen zijn het als je God liefhebt van de mooie nieuwe wereld van God die een wereld is van vrede.

Het eerste wat tekenend is voor wie de Heere verwachten is: ‘Zij zullen opvaren met vleugels, net als een arend’. Op een pastoraal bezoek lees ik dit nogal eens als er iemand nog maar net zijn vrouw of haar man of misschien wel een kind heeft verloren. Dan is dat ook vaak zo. Dat degenen die zoveel mee moeten maken en zo diep zijn getroffen wonderlijk sterk zijn. En als je ze vraagt: ‘Hoe redt u het?’, is hun antwoord nogal eens: ‘Ik krijg er kracht voor’, als een dankbare verwijzing naar God die dichtbij ze is in hun grote verdriet en ze sterker maakt dan dat ze durfden dromen. ‘Want God was aan mijn zij, Hij ondersteunde mij in `t leed dat mij genaakte’.

Vaak heb ik dat gezien: sterke, ogenschijnlijk onaantastbare mensen, storten in als hen een grote ramp treft of een droevig gemis, maar een altijd zomaar onopvallend iemand gaat soms onverwachts dapper door de duisternis en de pijn heen zijn weg. ‘Die de Heere verwachten zullen de kracht vernieuwen, zij zullen opvaren met vleugelen gelijk arenden’.

Arenden zijn machtige vogels. Zij schieten

met hun krachtige vleugels omhoog. En ze zweven daarna op de wind, majestueus, kalm en evenwichtig. Dit nu is het beeld van hoe God het ons geeft door Zijn kracht, dat wij worden opgetild uit ons droevige lot en uit ons gemis en uit onze schuld en uit alle kwaad waarvan we de knechten en de gevangenen zijn. Dat is onze opgang: dat God ons er bovuut tilt en er overheen tilt en wij varen op de winden Gods, stil en sterk. De kracht van God, Zijn genade, trekt ons naar boven. Boven al ons ongeluk uit. Zoiets als in dat oude Noorse gedicht (de pedagoog Kees Boeke bij wie prinses Beatrix destijds op de lagere school zat heeft het vertaald): 'Ik voel de winden Gods vandaag, vandaag hijs

ik het zeil. De tranen die ik heb geweend zijn door Gods wind gedroogd. Ik denk niet meer aan wat voorheen ik heb gepoogd. Maar met vernieuwde levensmoed neem ik een vast besluit. Ik voel de winden Gods vandaag, ik zeil de haven uit'.

Soms zegt iemand bij de deur nog als ik een eerste bezoek na een begrafenis bij hem gebracht heb: 'Ik krijg er kracht voor'. Dat is onze opgang als wij vastgehouden en gedragen worden en wij sterker zijn dan wij ooit hadden gedacht.

Langerak,
ds. J.A.H. Jongkind

VERSCHIJNING NA PASEN – ISAÏC DA COSTA

1. In de vroege morgenstond
heeft Gods Woord Zijn Sionieten
redding uit d' ellend' verkond'
waar hun tranen overvlieten.
't Werd beloofd en 't is voldaan:
onze Heer' is opgestaan!

2. 't Graf is ledig, nadert, ziet,
o door trouw gedreven vrouwen,
zoekt Hem bij de doden niet,
Die geen doodsgeweld kon houên.
d' Engel zelve kondigt aan:
Die gij zoekt, is opgestaan!

3. Kloeke, teed're Magdaleen,
gij, gij mocht Hem 't eerst aanbidden.
Hoog bevoorrechten, spoed heen;
meld het in der broed'ren midden.
Zeg vooral het Petrus aan,
dat zijn Heer' is opgestaan!

4. Maar ook hij zal nog deez' dag
aan des Meesters voeten wenen,
Die hij schuld belijden mag,
Die vergeving wil verlenen.
Jezus neemt de boet'ling aan,
daartoe is Hij opgestaan!

5. O, op Emmaüs' pad tezaam,
diepbedroefde wandelaren,
u, verenigd in Zijn Naam,
komt Hij Zelf de Schrift verklaren.
Welk een blijdschap grijpt u aan!
Israels Heil is opgestaan!

6. Thomas, nee, geen twijfel meer:
zie die handen, zie die zijde!
't Is de Meester, 't is uw Heer',
en Hij deelt Zijn Geest u mede.
't Is geen droom, geen ijd'le waan,
Hij is waarlijk opgestaan!

Rouwemoties – boosheid

Intro thema: Waar denk je aan bij dit woord?

Boosheid is een uiting van emotie dat in de Bijbel voorkomt bij God en mensen. Het is goed om je bij dit woord te realiseren dat de Bijbel vaak met boosheid zondigheid bedoeld. Denk bijvoorbeeld aan de boosheid van God, zijn toorn over de zonde. De boosheid van Jezus (Markus 3:5) over de onverschilligheid en hardheid van de Farizeeërs. Maar ook over de boosheid van de mensen in liefdeloosheid. In tegenstelling tot de Bijbelse opvatting is de maatschappelijke, sociale en emotionele betekenis vaak anders. Het beschrijft een gevoel wat er mag zijn. Boosheid is niet per definitie verkeerd! Ook deze situatie komen we in de Bijbel tegen. Denk aan Nehemia 5:1-13, met name vers 7, daar gaat het over boosheid ten opzichte van het onrecht.

Functie van boosheid

Boosheid is in de regel een emotie van gevoeligheid voor onrecht en oneerlijkheid. Dingen gaan anders dan gepland. Je vindt het onrechtvaardig dat je geliefde overleden is. Het is onrechtvaardig dat de dokter, de hulpverlening hier niets aan kon doen. Deze reactie is niet vreemd het geeft de plaats aan waar je pijn zit en je voelt de diepte daarvan. De emotie van boosheid geeft de diepe liefde voor het leven van je geliefde, de relatie die je met hem, haar had, het gemis en verdriet aan. De emotie geeft aan dat de pijn bij je boven is gekomen en vraagt om genezing. 'Zalig zijn die treuren want zij zullen vertroost worden.' (Mattheus 5:4) Het is al heel wat om energie op te brengen vanuit je boosheid om te corrigeren wat correctie nodig heeft, praat dat met elkaar uit.

Voorkom dat je geleid wordt door je boosheid

Thomas van Aquino sprak eens, 'Neem precies lang genoeg de tijd om op de juiste redenen boos te zijn op de juiste persoon.' Of met een Schriftwoord uit Efeze 4:26-27 te spreken, reken nog dezelfde dag af met boosheid. Doe er iets mee op een positieve manier. En zegt Psalm 4:5, laat je niet overheersen door de boosheid. Zorg dat het niet overgaat in woede of haat.

Op wie ben je boos?

Boosheid kan gericht zijn op mensen, jezelf en op God. Daar achter kan weer het gevoel van schuld gaan. Vraag jezelf af: heeft mijn boosheid te maken met schuld? Is dat terecht? Dan kan je deze emotie het beste in je gebed bespreken met God, of met de ander die je daarbij wilt helpen. Maar wat belangrijk is: geeft God de ruimte om te troosten. En zet de ander aan om zijn gedrag dat boosheid oproept te veranderen. En als je jezelf om iets schuldig voelt denk dan aan de tekst uit 1 Johannes 1:9, 'Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheden.' Dan mag dit een geweldige troost zijn om in de toekomst anders met verkeerde emoties om te gaan.

Om over na te denken

Herken je boosheid in je rouwproces? Waar ben je boos om en op wie? Wat doe je met boosheid? Hoe uit je dit? Welk effect heeft het?

Ds. C. Bos, Benschop

IN LEVEN EN IN STERVEN ZIJN EIGENDOM

Vaak is er hier op aarde zoveel diep en schrijnend leed,
Het lijkt ons soms of God Zijn kinderen steeds vergeet.
Uw roep klinkt dan tot Hem, o God waarom hoort U niet,
is er niet meer Uw Heilig Oog dat de ganse aarde doorziet?

U weet o God, dat wij op reis zo vaak kleinmoedig zijn.
Wij raken zo gauw de richting kwijt, in noden angst en pijn.
Zie dan in gunst van Boven op uw eenzaam en angstig kroost.
En doe ons ervaren dat U in de strijd vertroost!

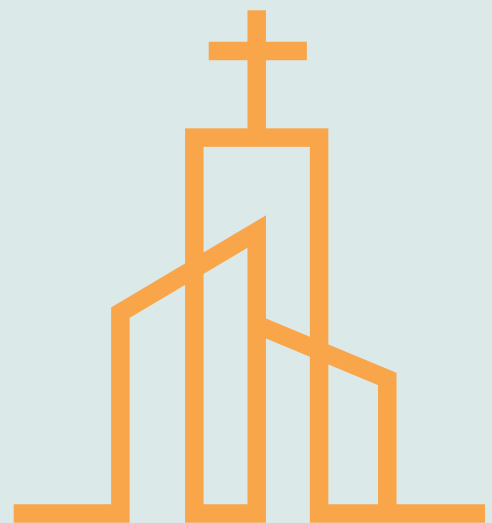
U bent bij Hem zo veilig, behoed en wel bewaard,
Hij is het Die in liefde uw benauwde ziel bedaart.
Hij heeft in u een welgevallen, Zijn kinderen zijn Zijn lust,
Geef u maar over, want bij Hem komt u echt tot rust !

U hoeft niet te vrezen als Hij u tot Zich neemt.
Als u Uw God ontmoeten zult, Hij is voor u toch niet vreemd?
Wanneer u hier mag weten dat u Hem in waarheid kent.
Hij heeft u gekocht met Zijn eigen Bloed, waardoor u de Zijne bent!

Geef ons dan te leven, getroost en welgemoed,
En doe ons vertrouwen: "De Heere maakt het goed"
U bent ons nabij, in het water en in het vuur,
En laat ons gelovig verbeiden ons zalig stervensuur!

U mag in leven en sterven bij Hem geborgen zijn,
Hij wil u beschermen in wolken en zonnenschijn.
Weet dat de Heere God Die u in dit leven gedenkt,
U op Zijn tijd en wijze ook stervensgenade schenkt!

Dirksland,
Janny van Noord

Getallenpuzzel

Zoek, met behulp van de Bijbel, de antwoorden.

Ieder antwoord is een getal.

Kleur steeds het gevonden getal in de puzzel.

Welk getal zie je als je alle vragen goed hebt beantwoord?

3	80	27	38	12	300	10
14	150	33	36	24	16	50
35	40	39	19	37	29	7
28	2	31	8	30	175	5
34	1	25	4	15	32	22
17	42	21	153	43	26	18
23	20	41	100	13	6	11

1. Hoeveel dagen duurde de zondvloed? (Genesis 7:24)
2. Hoeveel vissen haalde Petrus binnen? (Johannes 21:11)
3. Hoeveel jaar was de man in Bethesda ziek geweest? (Johannes 5:5)
4. Hoeveel geslachten waren er van Abraham tot Jezus? (Mattheüs 1:17)
5. Hoeveel zilverlingen kreeg Judas voor het verraden van Jezus? (Mattheüs 26:15)
6. Hoeveel schapen had de herder in de gelijkenis? (Lukas 15:4)
7. Hoe oud was het dochttertje van Jairus? (Markus 5:42)
8. Hoeveel dagen bleef Jona in de buik van de vis? (Jona 1:17)
9. Hoeveel el was de paal die Haman voor Mordechai had opgericht? (Esther 5:14)
10. Hoeveel dagen bleef Jezus in de woestijn? (Markus 1:13)
11. Hoeveel broden waren er om vijfduizend mensen te eten te geven? (Markus 6:38)
12. Hoeveel plagen kwamen er over Egypte? (Exodus 11)
13. Hoeveel kinderen kreeg Hanna? (1 Samuël 2:21)
14. Hoeveel zonen had Isai? (1 Samuël 16:8-11)
15. Hoeveel kinderen kreeg Sara? (Genesis 21:1-3)
16. Hoeveel keer moest Naäman zich onderdompelen in de Jordaan? (2 Koningen 5:10)
17. Hoe oud werd Abraham? (Genesis 25:7)
18. Hoeveel mannen zag koning Nebukadnezar in de brandende oven? (Daniël 3:25)
19. Hoe oud was Mozes toen hij bij de Farao kwam? (Exodus 7:7)
20. Hoeveel zoons kreeg Izaak? (Genesis 25:23-25)
21. Hoeveel broers had Jozef? (Genesis 42:3-4)
22. Met hoeveel mannen versloeg Gideon de Midianieten? (Richteren 7:7)
23. Hoeveel jaar bouwde Salomo aan zijn huis? (1 Koningen 7:1)
24. Hoeveel jaar was Simson richter over Israël? (Richteren 15:20)

Zeker weten

Bij de vraag ‘Hebt u zekerheid’ denken we direct aan ons geestelijk welzijn. Dat is terecht. Maar in de geneeskunde speelt die vraag ook, namelijk of we iets zeker weten. Ik zal die beide kanten toelichten en begin met de zekerheid in de geneeskunde.

Antidepressivum

Bij dokters speelt regelmatig de vraag of een behandeling echt helpt. Sommige dokters hebben goede ervaringen met bepaalde medicijnen, maar dan nog is onduidelijk of dat toevallig een gunstig effect is of dat het middel echt werkt.

Ik zal een recente voorbeeld noemen. Een van mijn bewoners had moeite met slapen. Nu is dat een veelgehoorde klacht en meestal zijn leefstijladviezen (geen koffie drinken) en enkele slaaptabletten voldoende om dit te verhelpen. Maar bij die oudere man, met de ziekte van Parkinson, lukte dat niet. Zelfs sterkere slaaptabletten gaven geen verbetering.

Toen heb ik zijn situatie met mijn collega’s besproken. Eén van de vrouwelijke collega’s kwam met de volgende suggestie: ‘Je kunt meneer een antidepressivum geven’. Ze noemde de naam van het middel en, zo voegde ze er aan toe, ‘ik heb er hele goede ervaringen mee’. Ze had het middel enkele malen voorgeschreven met telkens goed succes. Ik heb haar advies opgevolgd, maar ... zag helaas geen gunstig resultaat. De patiënt bleef last houden van slapeloosheid.

Werkt het echt

Dit leidt tot de vraag: werkt zo’n antidepressivum echt bij slapeloosheid? Dat sommige artsen goede ervaringen hebben is geen voldoende grond om die vraag te beantwoorden.

In de geneeskunde noemen we de goede ervaringen van een arts de mildste vorm van zekerheid. Wanneer meerdere artsen die goede ervaringen ook hebben, neemt de mate van zekerheid toe. Maar de meeste zekerheid geeft onderzoek, namelijk een dubbelblind-studie. Dat is de gouden standaard om de effectiviteit van een middel te bewijzen. Bij zo’n onderzoek wordt een groot aantal patiënten met slapeloosheid in twee groepen verdeeld. De ene groep krijgt het genoemde middel tegen depressie, de andere groep krijgt een nepmedicijn, oftewel een placebo. Maar, en dat is de essentie, de patiënt en de dokter weten niet wie welk middel krijgt. Vandaar de naam dubbelblind. Pas achteraf horen de patiënt en de dokter wie het echte middel heeft gekregen en wie de placebo.

Onderzoek

In het geval van dit middel tegen slapeloosheid hebben wij dit onderzoek niet zelf hoeven uitvoeren. Dat zouden wij ook niet kunnen. Maar gelukkig hoeft dat ook niet. In een medische internetbibliotheek (PubMed) was te lezen dat dit onderzoek al was gedaan. Daaruit bleek dat het antidepressivum en de placebo (het nepmedicijn) bij dertig procent van de patiënten verbetering gaf. Dus een neptablet werkt net zo goed (of slecht) als de echte tablet. Dat verklaart waarom mijn collega goede ervaringen met dit middel heeft. Maar het dubbelblindonderzoek laat tegelijk zien dat het middel niet echt werkt. Een nepmedicijn doet het net zo goed. Dat weten we nu zeker.

Ik kan het ook anders verwoorden: goede ervaringen van een dokter geven minder zekerheid over de effectiviteit van een behandeling dan gedegen wetenschappelijk onderzoek. Dat laatste geeft echt zekerheid.

Waar is ze nu?

Maar nu een andere ervaring uit het verpleeghuis en wel op geestelijk terrein. Hoewel ik in mijn werk in eerste instantie dokter ben, komt soms het geestelijke ter sprake. Het was naar aanleiding van het overlijden van Anneke (zo heet ze niet echt, maar dat terzijde). Anneke was een gehandicapte jonge vrouw, die in onze instelling woonde. Ze sprak nauwelijks en slaakte alleen wat kreten. Ze ging geleidelijk achteruit en stierf enkele dagen na haar dertigste verjaardag.

Toen ik ging schouwen en de ouders condoleerde stelde moeder de open vraag, 'waar zou ze nu zijn?' Ze vertelde hoe lief haar dochter altijd was geweest en dat ze altijd stil luisterde als de Bijbel open ging. Dan slaakte ze zelfs geen kreten. Maar zekerheid had moeder er niet over.

Twee weken later kwam moeder de afdeling bedanken voor de goede zorgen. Ze liep ook even mijn kamer binnen. Ze deed verslag van de begrafenis en zei: 'We mogen geloven dat Anneke goed heen is'.

Blijmoedig vertelde ze hoe hun predikant 'werkingen had gehad aangaande Anneke' en dat hij erbij bepaald was dat ze voor eeuwig bij de Heere mag zijn.

Vaste grond

Nu zijn dit hele mooie woorden en voor deze ouders waren ze een bron van troost. Dat is waardevol. Ik weet dat uit persoonlijke ervaring. Toen één van mijn kleinkinderen enkele uren na de geboorte overleed, gaven de woorden van de predikant mij ook troost en houvast. Ik ben er dankbaar voor.

Maar toch blijft dan de vraag hangen: wat geeft echt zekerheid? Is dat de bijzondere ervaring van de predikant of ligt de vastheid in Gods Woord en Zijn verbond? We zingen niet voor niets: 'God zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond

gedenken'. Daar moeten we het uiteindelijk allemaal van hebben.

Ik beseft dat de geestelijke woorden die we gebruiken afhankelijk zijn van de traditie waarin we staan. Degenen die in een bevindelijke traditie zijn opgegroeid zullen in het algemeen meer waarde hechten aan bijzondere ervaringen van predikanten. Het risico daarvan is dat we te weinig vertrouwen op het spreken van God door Zijn Woord.

Daarom moeten we des te meer beseffen: in de betrouwbaarheid en onveranderlijkheid van God ligt de zekerheid voor een ieder die gelooft.

Ik vat beide verhalen samen. In het medische en het pastorale zijn persoonlijke ervaringen waardevol, maar gedegen (Bijbel) onderzoek biedt pas echte zekerheid.

Een lied verwoordt dit prachtig:

*'Ik heb de vaste grond gevonden
Waar in mijn anker eeuwig hecht
De dood van Christus voor de zonden
Van eeuwigheid als grond gelegd'.*

Dr. A.A.Teeuw

15 juni is uitgeroepen tot Internationale Dag tegen ..

Misschien denkt u bij deze zin wel: weer een Internationale Dag, wat verzinnen ze toch steeds... Dit kan ik me wel voorstellen. Maar toch kan het goed zijn om ergens de nadruk op te leggen, dat dit specifieke onderwerp belicht wordt in de media. De kranten zullen er over schrijven, u kunt het lezen op internet of horen via het nieuws. En aankomende 15 juni? Dan zal aandacht besteed worden tegen Ouderenmishandeling!

Persoonlijk vind ik dit een triest onderwerp. Maar het komt echt voor en meer dan we vermoeden. En omdat ook één van ons er persoonlijk mee te maken kan hebben of dat we dit kunnen herkennen bij een bekende, een vriend of een familielid wil ik er over schrijven.

Het gaat bijvoorbeeld over fysiek geweld, verwaarlozing maar ook kan er financiële uitbuiting plaats vinden. In mijn werk kom ik dit helaas toch wel regelmatig tegen. Want soms wordt een pinpas zonder toestemming gebruikt of wordt er geld van de rekening van moeder gehaald om een kleinkind te helpen zonder dat dit besproken wordt. Ze heeft een diagnose dementie, ze weet het toch niet meer. Ouderenmishandeling komt zo'n 200.000 keer per jaar voor in Nederland. De oudere die dit ondergaat en bemerkt schaamt zich vaak en wil het probleem liever verborgen houden. Daar praten we niet over en zeker niet met een familielid of bekende. Professionals zoals de thuiszorg of de huisarts moeten hier ook alert op zijn, doorvragen aan de persoon als ze er een vermoeden van hebben. Maar wel op zo'n manier dat diegene het durft aan te uiten. Maar ook er informatie over geven, dat dit

voor kan komen. Want maar liefst 1 op de 20 ouderen heeft te maken met mishandeling of misbruik. Dit is dus echt een grote groep! Schrikbarend eigenlijk! Het doel van deze Internationale Dag is om mensen meer bewust te maken van ouderenmishandeling. Het gaat om een complex probleem dat vaak geleidelijk ontstaat en waarbij de plegers zich niet altijd bewust zijn van hun eigen aandeel. Het kunnen echtgenoten, burens, kinderen of kleinkinderen zijn. De mishandeling kan voortkomen uit overbelaste mantelzorg of uit onmacht. Bij echtgenoten of kinderen van personen met een gevorderde diagnose dementie komt dit regelmatig voor. Echt niet expres, echt niet bewust. Maar deze overbelasting en onmacht spelen hierin een grote rol. Er is spanning, stress die kan escaleren.

Naast lichamelijk geweld kent ouderenmishandeling ook andere uitingen. De organisatie Movisie, die veel informatie hierover geeft, meldt: psychisch geweld en financieel misbruik zijn de meest voorkomende vormen. Bij het eerste denken we aan: kleineren, negeren, het ontzeggen van bezoek en b.v. het beperken van bewegingsvrijheid. Dat iemand niet zelf de keuzes kan maken maar dat de ander dit doet op een bepaalde manier. De overheersing is te merken, het gebeurt op een dwingende manier maar soms ook op een bedekte manier dat we (bijna) denken dat het uit liefde gebeurt. Maar onder-tussen heeft de persoon zelf niets meer in te brengen. Het is van belang om ons te realiseren dat ouderenmishandeling klein kan beginnen. Het gaat om een gebrek, een tekort aan zelfbeschikking. Zelf

de keuzes kunnen maken m.b.t. uw eigen leven is voor een ieder van belang. Een gebrek aan respect, vrijwilligheid, toestemming en gelijkwaardigheid kan bemerkt worden. Ouderen mishandeling begint klein. We denken: ach, de ander bedoelt het goed. Mijn kind zorgt nu voor me, ze regelt dit voor me. En dit kan een oprecht zorgen zijn. Gelukkig komt dit ook vaak voor, daar kunnen we zeker dankbaar voor zijn. Maar als

het voor u toch, diep in uw hart, onprettig voelt – wees er dan alert op. Want het kan klein beginnen maar groots eindigen.

Volgende maand D.V. hoop ik er verder op door te gaan.

Met vriendelijke groet,
Marianne

Christus het leven van de christen

“Want het leven is mij Christus, en het sterven is (mij) gewin.”

Filippenzen 1 : 21.

Het is een ontwijfelbaar kenmerk van iedere ware christen, dat het leven hem Christus is. De heerlijkheid van Christus behoort het doel van ons leven te zijn; de genade van Christus ons levensbeginsel en het woord van Christus de regel voor ons leven. Het christelijk leven komt van Christus en richt zich op Hem. Allen voor wie het leven Christus is, zal het sterven gewin zijn. Het is een groot gewin, een dadelijk gewin en een eeuwig gewin. De dood is een groot verlies voor een aardsgezind en vleeselijk men, want hij verliest al zijn gemak en zijn hoop, maar voor een ware christen is de dood gewin, want de dood betekent het eind van al zijn zwakheid en ellende en de vervulling van al zijn hoop.

Ik word van deze twee gedrongen. Paulus was in tweestrijd tussen twee zegeningen: leven voor Christus en bij Hem zijn. Hij koos voor de dood. Kijk eens wat een macht het geloof en de Goddelijke genade hebben. het kan de geest met de dood verzoenen en ons gewillig maken om te sterven. Hebbende begeerte, om ontbonden te worden en met Christus te zijn. Met Christus te

zijn maakt het sterven begeerlijk voor de gelovige. Het is niet het sterven of het lichaam afleggen alleen. Dat is op zichzelf geen begeerlijke zaak. Maar het moet noodzakelijk in verband staan met iets anders dat het werkelijk begeerlijk maakt. Als ik niet met Christus kan zijn zonder dat ik sterf, dan wil ik graag om die reden sterven. *Dat is zeer verre het beste!*

Uit : “Roemen in het kruis”, van Matthew Henry.

PASEN; HEER', LEER ONS GELOVEN

Pasen; Heer', leer ons geloven
dat Gij echt zijt opgestaan.
Hef ons hart steeds weer naar boven
als wij toch nog zorgend gaan
naar de aarde toegericht.
Trek ons steeds weer in Uw licht.

Pasen; Heer', vervul ons wezen
met de moed der zekerheid
dat Gij waarlijk zijt verrezen
en nu leeft in eeuwigheid.

Want die moed is kracht die werkt,
die doet hopen en die sterkt.

Pasen; Heer', blijf het herhalen
dat Gij echt zijt opgestaan
wanneer wij door diepe dalen
van verzoeking moeten gaan.
Houd dit woord ons steeds weer voor,
trek ons zo mee in Uw spoor.

Jo van Veen-Nusmeijer

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. J.P. Boiten,
Christ. Geref., H.I. Ambacht
Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind,
PKN (hervormd) Langerak
Ds. J.C. den Ouden,
(HHK) Sint Maartensdijk
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. A. Snoek, secretaris,
PKN (hervormd) Driesum

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 2000 512
Tevens adres voor kopij.
e-mail: j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. Belder, PKN (hervormd) Harskamp
Mevrouw M.A. Tanis, (Christ. Geref.),
Goedereede

Dr. A.A. Teeuw, PKN (hervormd),
Ridderkerk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van
elke maand (10 maanden van het jaar).

Alle chronisch zieken kunnen dit blad
gratis ontvangen; de abonnementsprijs
is € 11 per jaar; het banknummer is:
NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van
Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag;
mailadres voor algemene berichten
info@krachtnaarkruis.net.

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

abonnee@krachtnaarkruis.net of
ledenadministratie Kracht naar Kruis,
Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in
www.krachtnaarkruis.net